

פליפוטק

מאת

ד"ר יקותיאל שרעבי

ועדוה פיינרו

הפיל והטרקטור

סיפור זה הגיע אלינו ישר מן הסאפארי שלנו, וממנו אפשר ללמוד הרבה על מינהגיהן של חיות ההולכות על ארבע, ועוד יותר על מינהגיהם של אלה ההולכים על שתיים.

ביום בהיר אחד קרס תחתיו אחד הפילים שבשמורה ולא קם. נראה היה כי הוא טובל מכאבים, כשראו המטפלים כי הפיל מתענה, החליטו לעשות לו חוקן. ואמנם, לאחר גמר הטיפול נשם הפיל

לרווחה. אך מכובד מישקלו נשאר רובץ. איך להרימו? החליטו לגייס למיבצע טרקטור ומנוף. וזרועות המנוף לפתו את הפיל ובמשיכה זיהרה כלפי מעלה העמידו אותו על ארבע. לא הסיק הפיל לעשות אתנחתא קלה על הקרקע היציבה, והנה הוא הולך קדימה ומושך אחריו את המנוף והטרקטור גם יחד, להנאתם ולצחוקם של כל הנוכחים במקום.

עד כאן החלק הנחמד של הסיפור. אבל יש לו גם חלק פחות נחמד: הסתבר כי מה שהשכיב את הפיל לארץ וגרם לו לכאבים נוראים היתה שקית של פלסטיק. באותה שקית היו שיירי מזון מארוחתו של אחד המבקרים במקום. הפיל, שחוש הריח שלו חלש, שאב בחנטמו את המזון והשקית שבו היה עסוף. מאחר שהוא אינו מסוגל להפריד ביניהם, הוא הכניסם לפיו ובלע את התוך על העטיפה. השקית סתמה חלק ממערכת העיכול שלו.

תקרית מעין זו גרמה לא מזמן למותו של פיל אחר. ותקריות כאלה גורמות לא אחת למותו של הנוף שלנו. על החי הצומח שבו, כשהישראלי היוצא לחיק הטבע מכבד אותו במנת זבל ובדרישות שלום מפחית שימורים ומאריזות פלסטיק. אנשי הסאפארי מודים על נדיבותם של המבקרים, אך מבקשים שלא להאכיל את חיות הגן. הסאפארי הוא ביתו, והן גינות ביתו. במוון המתאים להן.

קוף אחרי בן-אדם

ישנם אנשים המשתגעים אחרי קופים. אפשר להבין אותם. כלב זה כלב ותחול זה תחול, אבל קוף — קוף זה הרי כימעט כמו בן-אדם! הנה, כיצד הוא מקלף את הבגנה שלו! הנה, כיצד הוא מקנח את אפו! הנה, כיצד הוא מחקה את תנועות האדם הנכנס לחנות החיות, וזה, בין רגע, נופל בשבי הקסם האנושי של הקוף. שלא לדבר על הקוף המאולף. כיצד אפשר להשוותו עם כלב מאולף?

הכלב המאולף יישב לפי פקודה, יתקוף לפי פקודה, ירבוץ לפי פקודה, וישנם כלבים שבעליהם מתגאים בהם כי הם אפילו מושיטים יד (רגל) לשלום. אבל הקוף המאולף, כמו זה שבתמונה, מטאטא את החול כאילו היה עזרת-בית מעולה. הקוף הזה הוא שימפנזה מאולפת מחוות החיות שבהוליווד, והוא טאטא את החולות שליך ימית בצילומי הסרט פאראדייס, שהוטרט שם.

הוא היה שחקן ממושע להפליא ונענה לכל הוראות הבימאי. הוא אכל לפי ההוראות, כירכר לפי ההוראות, עשה אהבה עם בת-זוגו המאולפת לפי ההוראות, והוא אפילו אונן לפי ההוראות. אבל, בבוקר בהיר אחד, נשך את הכוכב הראשי, וזה כבר לא היה לפי ההוראות.

נשיכת קוף היא דבר מסוכן מאד, וכלל לא משעשע. התקרית הוגדרה כתאונת עבודה, השחקן הובהל לבית-חולים וחוסן בחיסונים החיוניים. ובעצם לא היינו

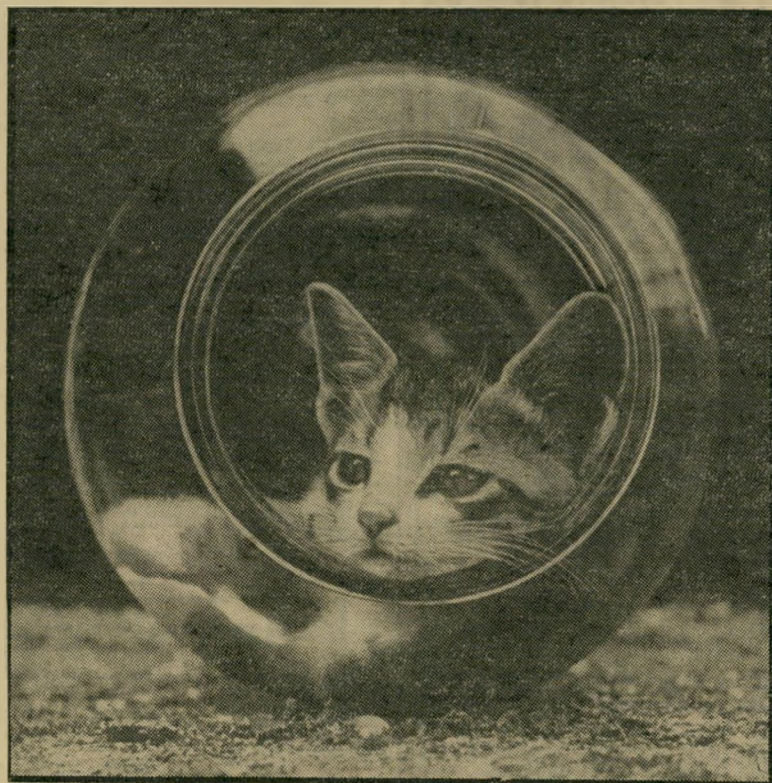
מספרים את כל הסיפור הזה אילו לא רווחה בישראל לאחרונה אופנה חדשה: גידול קופים כחיות-מחמד („פסט“ בלעז). אופנה זו, בטעות יסודה, אומנם, הקוף מצליח להתחנך ולשאת-הן יותר מחיות אחרות, אבל הוא כלל איננו חית-בית.

להיפך, האדם החי עם קוף בביתו חשוף להרבה סכנות. שלא ככלב, כחתול או כציפור, נושא איתו הקוף מחלות שסכנת ההידבקות לאדם היא סכנה ממשית. הוא יכול להדביק את בעליו בשחפת, ב־פארוז, ובכל מיני נגיפים שמקומם באלמנך הרפואי.

בדרך כלל מדובר בקופי יבוא, וגם פרשה זו כשלעצמה מסוכנת ביותר. שכן הקוף המיובא חייב להיות בהסגר עד אשר אדם מיקצועי יחליט אם הוא בריא לחלוף טיף ואכן רשאי להשתחרר. בשעת הקנייה חייב הקונה לדרוש מהמוכר תעודה הי מעידה על כך שהקוף היה בהסגר והוא נקי ממחלות. האנשים האוספים את הקופים בעירות ומבריחים אותם, בדרך-כלל מ־אפריקה, דורשים עבורם סכומים גבוהים ביותר, 1500 שקל ויותר.

חתול בחנות חרס'ינה

הקוראת עדי אשל חזרה מניו-יורק מלאת התפעלות, ולאן דווקא ממנהטן או מברודוויי, כי אם מתחול אמריקאי מסוים. **כותבת עדי:** טיילתי להנאתי עם חברי בסמטאות הוולג', הרובע הבהומי המפורסם של ניו-יורק, ביום ראשון בבוקר. נעצרנו להתבונן בחלון ראווה של חנות, בסיגנון גאלריה, שהציגה כלמיני הפצים משומשים. תמונות במסגרות עתיקות, שעונים ישנים, כל מיני פפצים אישיים קטנים, בקיצור מין חנות של שמאטעס.

אבל במרכז החלון, בין התמונות והפפצים הדחוסים, על ריבוע שאינו יודעת אם עלה על עשרה סנטימטר ברוחב ועשרה לאורך, עמד לו חתול ישפה ונעץ בנו עיניים ירוקות. בהתלהלה הייתי בטוחה שהחתול מפחלץ, אבל המשכתי להתבונן כמהופנטט וראיתי שלא רק שהוא חי, אלא שלידו עומדת כוס יין מקריסטאל, והוא לבדו בחנות הסגורה, ואינו מפיל אותה בזנבו. האם זה ייתכן?

עד כאן מיכתבה של עדי, ובכן, חתול אמריקאי זה אינו יחיד-סגולה. ישנם חתולים המסוגלים לעמוד במקום שהם רגילים בו שעות רבות מבלי לקפץ ומבלי להסב כל נזק, לכן ישנן חנויות רבות, בעיקר לתכשיטים, המחזיקות חתולים כאלה החיים להם בחלון הראווה. ייתכן מאוד שהם חושבים שזה המקום המעניין ביותר להשקיף ממנו.

לגלח

בכל מחיר?

בעיקבות הכתבה שהתפרסמה במדורנו (העולם הזה 2299) תחת הכותרת זהירות: מגלחים את עור הקוזח, שבה סופר על מחירים מופקעים הנגבים עבור תיגלחת לכלב, החליטו ספרי כלבים בנוש דן להקים איגוד ספרי כלבים.

הם בחרו באווה הירש מרעננה (שהיא, לכל הדעות, סמכות בנושא) והכינו מחירון קבוע ובו מחירים מומלצים לתיגלחת ולתיספורות. לפי המחירון הזה, תיגלחת רפואית עשויה לעלות 250 שקל (שלדע־תנו היא עדיין מחיר גבוה מאד). גם בין חברי האיגוד אין תמימות דעים מוחלטת, וישנם הסבורים שהמחיר עדיין גבוה. מה פירוש תיגלחת רפואית? הכוונה להורדת כל השיער כולו, עד לעשירית המילימטר. כל ספר, גם אם אינו רופא, יכול לעשות תיגלחת רפואית.

לפי תלונתה של אחת הקוראות, ניגבה ממנה מחיר של 50 שקל על גילוח שיער האוזניים של כלב הקוקרס־פאניל שלה, וזהו מחיר גבוה מדי. לפי המחיר שנקבע עליידי איגוד הספרים כמחיר מומלץ, עדיין מתקבל הרושם כאילו הם רוצים לקבל גיבוי למחיר גבוה.

יש הבדל מהותי בין ספרים מיקצועיים המספרים ומסרקים, מורטים או מעניקים תיספורות מיוחדות הודרשות ידיים מיוזנות ושלטת באומנות מסוימת זו. ישנו הבדל גם בין פירוק „פלונטר“, המצריך עבודה רבה, ובין גילוח חד וחלק. מדור כלבוטק מתכוון לעקוב אחרי המתרחש בשוק השרותים והטיפולים בחיות-הבית וישמח לקבל את הערות הקוראים בנושא.